

[Malchau.]

Jeg finder derfor ikke anledning til nærmere at uddybe vor stilling til sagen, den er ikke anderledes her i dette ting, end den var i det andet høje ting, og jeg skal ikke bruge tid til at tærskle langhalm herpå. Jeg vil dog gerne til det ærede medlem hr. Marinus Larsen, der kom med en bemærkning om, hvorvidt modstanden fra vor side bl. a. mod disse bestemmelser skulle skyldes, at vi ikke ønskede, at mindrebemidlede skulle have adgang til at deltage i det kommunale arbejde, sige, at det er naturligvis ikke tilfældet. Men som jeg allerede har nævnt, mener vi, at disse hverv bør være tillids-hverv. Det er æreshverv, og derfor skal de også være ulønnede, men selvfølgelig skal det være sådan, at enhver har adgang til at sidde i de kommunale råd og være indehaver af andre hverv i forbindelse dermed; men arbejdet må så tilrettelægges således, at det kan ske uden skade eller i hvert fald med den mindst mulige skade for varetagelsen af det arbejde, enhver nu har at passe til daglig.

Desuden indeholder lovforslaget om ændringer i loven om købstadkommunernes styrelse en bestemmelse, hvorefter der gives adgang for Aarhus købstad til at indføre en magistratsordning med vederlag og pensionsret for rådmænd. Fra konservativ side finder vi, at det er naturligt, og det er vel også nødvendigt for en by af Aarhus' størrelse at få en sådan ordning, idet arbejdet efterhånden er blevet uoverkommeligt for de valgte repræsentanter, hvis det skal være en fritidsbeskæftigelse. Naturligvis kan der siges noget både for og imod denne ordning, og det bliver der også, men jeg indrømmer, at man skal også se sagen fra anden side. Men alt taget i betragtning finder vi fra vor side den ordning, som er foreslået her, forsvarlig, og i Aarhus ønsker man da også fra alle sider denne nyordning gennemført.

Da det imidlertid ikke alene drejer sig om en lex Aarhus, men dette spørgsmål er kædet sammen bl. a. med forslaget om vederlag for bestridelse af kommunale hverv, vil jeg allerede på dette tidspunkt sige, at vi fra vor side ikke kan medvirke til lovforslagenes gennemførelse. Vi stiller ikke forslag om, at forslagene skal henvises til en udvalgsbehandling. Som stillingen var i det andet høje ting, er vi klar over, at forslagene også vil blive gennemført her, og derfor vil vi nøjes med at konstatere, at vi ikke kan tiltræde forslagene, men vil stemme imod ved tredie behandling.

Gudiksen: De to foreliggende lovforslag, om købstadkommunernes styrelse og landkommunernes styrelse drejer sig jo i særlig grad om diæter, og det forundrede mig at høre, at de konservative og venstre ikke kan gå med til det med den begrænsning, det nu har fået, idet det henstilles til sogneråd og byråd særlig at holde aftenmøder; kun når de ikke kan det, men må holde møde mellem kl. 7 og kl. 18, skal de have betaling for det. Hvis der er en arbejdsmand i rådet, kan det under de nuværende forhold ske, at han ikke har råd til at deltage i møderne om dagen, og det betyder en forringelse af folkestyret, det er jeg fuldstændig enig med det ærede medlem hr. Marinus Larsen i. Jeg synes heller ikke, det økonomisk er noget stort spørgsmål.

De andre to spørgsmål, vedrørende Aarhus kommune og indlæmmelser, kan vi fra vor side også tiltræde, så vi kan give forslagene som helhed vor tilslutning.

Indenrigsministeren (Smørum): Da det mod forventning ikke lykkedes mig i folketinget at overbevise venstre og det konservative folkeparti om det rimelige i de ændringer i de bestående love, som jeg havde foreslået, nærer jeg ikke håb om, at det vil være muligt her i landstinget at nå et andet resultat. Derfor kan jeg indskrænke mig til nogle ganske få bemærkninger.

Det ærede medlem hr. Jens Jensen sagde, at de kommunale hverv skal være ulønnede. Det ærede medlem mente, at det stod folkestyret sig bedst ved. Ja, det ærede medlem kunne udfra den betragtning godt stemme for det, der foreligger her, for her er ikke tale om at gennemføre noget i retning af løn for kommunale hverv. Det, der er tale om her — det ved det ærede medlem også meget godt —, er en ganske beskedent erstatning for tabt arbejdsfortjeneste. Her er ikke tale om at yde nogen løn, og jeg forstod det sådan, at det ærede medlem på samme måde som jeg sætter pris på, at de kommunale råd får lov til at beholde den selvbestemmelsesret, de har, og at den ikke indskrænkes yderligere. Derfor har jeg heller ikke foreslået, at der i alle tilfælde skal ydes erstatning for det tab af arbejdstid og arbejdsfortjeneste, som hvervet medfører, men jeg syntes, det var rimeligt, at de kommunale råd selv kunne bestemme, om det var rimeligt at yde vederlaget. I visse tilfælde prøver man måske i forvejen på at yde nogen erstatning, fordi man mener, det er rigtigt og rimeligt at gøre det, men når det er tilfældet, var det vel egentlig